

Spuistraat: tussen dag en nacht een wereld van verschil

Het komende jaar staat het bestemmingsplan voor het postcodegebied 1012 op de agenda van Deelraad Centrum. Omdat bij 1012 de meesten aan de Wallen denken, lijkt de Spuistraat aan onze aandacht te ontsnappen. Daarom ging de PvdA in februari 2011 langs de deuren om van bewoners en ondernemers te horen hoe zij denken over hun straat.

De Nieuwezijds Achterburgwal, zoals de Spuistraat oorspronkelijk heette, maakte deel uit van de middeleeuwse stad en vormde ooit de westelijke grens van Amsterdam. Aan de Nieuwezijds Achterburgwal lagen voornamelijk pakhuizen en stallen, die bij de grotere huizen op de Nieuwezijds Voorburgwal hoorden. In 1867 werd de gracht gedempt en omgedoopt tot Spuistraat.

De straat voert je langs verschillende werelden: hij start met de raamprostitutie van 'kleine rosse buurt' rond de Dominicuskerk, brengt je halverwege bij de onderwijsgebouwen van de UvA en de kraakpanden en besluit met terrassen van de cafés en restaurants bij het Spui.

De Gemeenteraad besloot in 1999 om de Spuistraat onderdeel te maken van de 'Stadshartlus', die doorgaand autoverkeer door de binnenstad leidt. In 2003 werd de straat geherprofileerd. In het kader van het Project 1012 zullen enkele prostitutiepanden in het begin verdwijnen, maar niet allemaal. Op zaterdag 19 februari sprak ging de PvdA langs de deuren om van bewoners en ondernemers te horen hoe zij over hun straat denken. We voerden in totaal 20 gesprekken.

Levendig en lekker centraal

Het grootste pluspunt voor zowel bewoners als ondernemers is de centrale ligging van de straat. Sinds de herprofilering is de straat er zichtbaar op vooruit gegaan: de straat is een stuk schoner dan voorheen. Een ander pluspunt dat veel genoemd werd, is de grote diversiteit en levendigheid. Hier kom je alle culturen tegen en loopt alles door elkaar: bewoners, toeristen en winkelend publiek.

Chaotisch verkeer

Dat alles door elkaar loopt, heeft ook een keerzijde: het verkeer is onoverzichtelijk en chaotisch. De verkeersveiligheid is volgens velen absoluut een verbeterpunt. De één denkt aan een zebepad, de ander zou graag drempels zien of een 30 km zone voor het autoverkeer. Vooral taxi's rijden te hard. Ook zou het fietspad breder moeten worden, zodat het geschikt wordt voor tweerichtingsverkeer. Veel fietsers rijden nu tegen het verkeer in. Het voetpad kansmaller ten behoeve van het fietspad.

Verskil tussen dag en nacht

Opvallend was het verschil in waardering tussen bewoners en ondernemers. Ondernemers ervaren de straat vooral overdag en zijn positief: goede bereikbaarheid, levendig, de buurt gaat vooruit. Bewoners zijn minder positief, vooral aan het begin van de straat. Met name omdat de nacht veel overlast geeft: met kotsende mensen in de stegen en portieken die worden gebruikt als toilet. Of zoals een dame het formuleerde die al 33 jaar in de straat woont: 'het is een asociale ordinaire bende dat maar staat te schreeuwen'. Een bewoner die sinds één jaar in de straat woont, neemt de overlast voor lief, het hoort erbij, maar had niet verwacht dat het zo erg zou zijn. Volgens bewoners treedt de politie nauwelijks op tegen onruststokers, hoewel het bureau midden in de straat zit.

Geen herprofilering, wel een beter winkelaanbod, behoud rosse sfeer

De meesten zitten niet te wachten op een grote herprofilering. Betere verlichting en wat meer groen zou de straat al meer allure en veiligheid kunnen geven. Fietswrakken moeten sneller weg, ook dat helpt. Het winkelaanbod mag beter. Veel buurtwinkels zijn verdwenen. Daar komen vaak souvenirshops voor terug, waar volgens bewoners witwaspraktijken achter schuil gaan. "De meisjes achter de ramen worden aangepakt, maar dat witwassen laten ze maar gebeuren", aldus een bewoner die vroeger zelf ramen exploiteerde. Bewoners die wij spraken vinden dat de 'red light sfeer' in het begin behouden moet blijven. De ramen zitten er al meer dan dertig jaar en horen bij de Spuistraat, aldus een bewoonster die zelf vroeger 'in het leven' zat.